

Efterlevnad av nedskrivningsprövning av goodwill enligt IAS 36 punkt 134

**En kvantitativ studie som undersöker bolagens
efterlevnadsgrad under perioden 2018–2022**

Av: Felix Åkerblom och Michael Ishak

Handledare: Ogi Chun
Södertörns högskola | Institutionen för samhällsvetenskaper
Kandidatuppsats 15 hp
Företagsekonomi | Vårterminen 2024

Förord

Vi vill börja uppsatsen med att rikta ett stort tack till vår handledare Ogi Chun som har delat värdefull vägledning och mycket nödvändig kritik till oss. Vi riktar även ett stort tack till opponentergrupperna då även de bidragit med förbättringar.

Felix Åkerblom & Michael Ishak

2024

Sammanfattning:

Studien undersöker hur noterade bolag på Nasdaq OMX Stockholm Large-cap efterlever standarden IAS 36 punkt 134. I undersökningen ingår ett slumpmässigt urval på 15 bolag som undersöks under en femårsperiod 2018–2022. Sedan IFRS implementerats får inte goodwill systematiskt skrivas av längre utan det ska ges nedskrivningsprövningar vid behov eller minst en gång per år. IAS 36 reglerar nedskrivningar och punkt 134 anger vad bolagen ska upplysa om i årsredovisningen. Goodwill är ett omdiskuterat ämne och det diskuteras till och med om vad ett goodwillvärde består av. Marton (2019) menar att goodwill är en post som innehåller en hög grad av subjektivitet. Studiens resultat visar att det finns ett negativt signifikant samband mellan omsättning och uppfyllnadsgraden av IAS 36 p.134. Ett signifikant samband mellan goodwillstorlek och IAS 36 p.134 upptäcktes inte. Punkterna som kräver mest förbättring var diskonteringsränta och hur bolagen hanterade sina känslighetsanalyser. Slutsatsen är att bolagen visar en hög efterlevnadsgrad men att det finns plats för förbättring då uppfyllnadsgraden inte är fullständig.

Abstract

The study examines how listed companies on Nasdaq OMX Stockholm Large cap comply with the standard IAS 36 paragraph 134. The study includes a random selection of 15 companies that are examined during a five-year period 2018 – 2022. Since IFRS has been implemented, goodwill can no longer be systematically written off, but must provide for impairment tests when necessary or at least once a year. IAS 36 regulates write downs and paragraph 134 specifies what the companies must disclose in the annual report. Goodwill is a hotly debated topic and there is even debate about what a goodwill value consists of. Marton (2019) means that goodwill is an item that contains a high degree of subjectivity. The result of the study shows that there is a negative significant relationship between turnover and the degree of compliance with IAS 36 p.134. A significant relationship between goodwill size and IAS 36 p.134 was not discovered. The points that require the most improvement were the discount rate and how the companies handled their sensitivity analyses. The conclusion is that the companies show high level of compliance but that there is room for improvement as the level of compliance is not complete.

Innehållsförteckning

1 Inledning	7
1.1 Bakgrund	7
1.2 Problemformulering	9
1.3 Syfte	10
1.4 Frågeställning	10
1.5 Avgränsning	10
1.6 Disposition	10
2 Teoretisk referensram	12
2.1 Goodwill	12
2.2 IAS 36	12
2.2.1 Kassagenererade enheter	13
2.3 Punkt 134	13
2.4 Agentteori	14
2.4.1 Informationsasymmetri	15
2.5 Tidigare forskning	15
3 Metod	18
3.1 Forskningsmetod	18
3.2 Population & Urval	18
3.3 Litteraturinsamling	19
3.4 Datainsamling	19
3.4.1 Bearbetning av data	19
3.5 Tolkningsmodell	20
3.6 Beroende variabel	21
3.7 Oberoende variabel	21
3.7.1 Omsättning	21
3.7.2 Goodwillstorlek	22
3.8 Regressionsanalys	22
3.9 Hypotesprövning	23
Hypotes 1	23
Hypotes 2	23
3.10 Metodkritik	24
3.10.1 Reliabilitet och validitet	24
4 Resultat	26
4.1 Totala uppfyllnadsgrad för alla delpunkter	26
a) 4.1.1 Redovisat värde för goodwill	26
c) 4.1.2 Grund för fastställandet av återvinningsvärdet	26
d) 4.1.3 Återvinningsvärde baserat på nyttjandevärde	27
f) 4.1.4 Känslighetsanalys	27
4.2 Total uppfyllnadsgrad 2018–2022	28

4.3 Omsättning	28
4.4 Goodwillstorlek	29
5. Analys	30
5.1 Redovisat värde för goodwill	30
5.2 Grund för fastställande av återvinningsvärdet	30
5.3 Återvinningsvärdet baserat på nyttjandevärde	31
5.4 Känslighetsanalys	32
5.5 Total uppfyllnadsgrad 2018–2022	34
5.6 Regressionsanalyserna	34
6. Slutsatser	36
5.1 Vidare forskning	36
Källförteckning	38
Bilagor	41

1 Inledning

Det första avsnittet inleds med en bakgrund till studiens ämne där historisk utveckling, grundandet av IFRS och dess påverkan redogörs. Detta mynnar ut i en problemformulering som vidare leder läsaren till studiens syfte och avgränsningar.

1.1 Bakgrund

Ett av huvudsyftena med finansiella rapporter är att informera investerare och kreditgivare hur företagets ekonomiska situation ser ut. Investerare använder finansiella rapporter för att besluta om de ska köpa, sälja eller behålla företagets aktier. Kreditgivare beslutar om lån till företaget och vill då säkerställa återbetalningsförmågan. Därav är det centralt att dessa rapporter regleras på ett sätt så att målsättningarna kan uppnås. Regleringen och redovisningen har under en lång tid utvecklats åt olika håll i världen med en avsaknad av harmonisering. Detta har resulterat i att länder har olika redovisningsregler och praxis. Den ökade globaliseringen och utvecklingen av aktiemarknaden har ökat behovet av en internationell harmonisering av redovisning. Detta då det ska vara möjligt för investerare att jämföra finansiella rapporter från företag i olika länder (Runesson, Samani & Marton 2022).

1973 grundades Internationell Accounting Standards Committee (IASC) där enbart revisorsorganisationer låg bakom arbetet. Syftet låg i att öka harmoniseringen av redovisning och att minska skillnader i olika länder. Standarderna som IASC gav ut gick under namnet International Accounting Standards (IAS). 2001 ombildades IASC och benämndes istället Internationell Accounting Standards Board (IASB). Bakom IASB fanns det flera olika grupper från näringslivet, alltså inte bara revisorsorganisationer. Standarderna IASB ger ut benämns Internationell Financial Reporting Standards (IFRS), men det finns fortfarande standarder under namnet IAS (Marton, Lundqvist & Petterson 2023). Viktigt att poängtera är att IFRS är ett principbaserat regelverk, där detaljerade regler saknas. Reglerna utformas mer allmänt som principer som ska vara vägledande för företaget, något som kan leda till olika bedömningar vid liknande omständigheter (KPMG u.å.). I slutet av 1990-talet såg EU ett stort behov av harmonisering inom redovisning för noterade företag (Marton, Lundqvist & Petterson 2023).

Europaparlamentet och rådet antog 2002 förordningen (EG) nr 1606/2002 som innebär tillämpning av internationella redovisningsstandarder. Förordningen innebar att alla noterade företag inom EU ska tillämpa IFRS i dess koncernredovisning från och med 2005. Medan onoterade företag har valfriheten att välja att tillämpa det i koncernredovisningen (Wennerberg & Carlsson 2006).

Tillämpningen gäller förordning (EG) nr 1606/2002 vars syfte lyder:

”Syftet med denna förordning är att anta och tillämpa internationella redovisningsstandarder i gemenskapen för att harmonieras den finansiella informationen som läggs fram av de företag som avses i artikel för att på så sätt garantera en hög grad av insyn i redovisningarna och att redovisningarna i hög grad kan jämföras och därigenom garantera att gemenskapens kapitalmarknad och den inre marknaden kan fungera ändamålsenligt”.

(EG) nr 1606/2002

Implementationen av IFRS har inneburit en stor förändring av redovisningen och inte minst för posten goodwill. Stora skillnaden inom goodwill är att IFRS inte tillåter systematiska avskrivningar utan goodwillvärdet ska istället testas för nedskrivning. Detta vare sig det finns eller inte finns indikation på värdeminskning (Carlsson & Sandell 2024). En undersökning (Gauffin & Nilsson 2024) på Stockholmsbörsen visar att goodwill står för 59 procent av den totala köpeskillingen år 2022. De visar även att andelen företag med en goodwillandel mellan 50–100 procent i förhållande till företagets eget kapital har ökat cirka sju procentenheter, till 27,1 procent.

Det är tydligt att goodwill är en viktig och stor post för många företag. IAS 36 anger bland annat vilka upplysningar som ska lämnas om nedskrivningar (IAS 36 p.7). Utvecklingen av upplysningskraven låg till grund för IAS 36 p.134, vilket är en punkt indelad i flera delpunkter a-f. Företag ska lämna information om det redovisade värdet på goodwill eller immateriella tillgångar med obestämbara nyttjandeperioder fördelat på kassagenererade enheter (IAS 36 p.134). Denna punkt är viktig för kapitalmarknaden då den hjälper investerare och långgivare att skapa en bedömning ifall företagsledningens subjektiva uppskattningar är rimliga (Hartwig 2013). I och med att nedskrivningstestet är subjektivt i samband med ledningen (ibid), så kan det leda till att de finansiella rapporterna inte blir transparenta eller jämförbara i enlighet med upplysningskraven. Då goodwillvärden ofta är

omfattande är det av betydelse att företag lämnar upplysningar om nedskrivningsprövningar då användare av finansiella rapporter ska kunna ta del av detta.

1.2 Problemformulering

Tillämpningen av IFRS innebar stora förändringar inom redovisningen. Under de senaste årtiondena har redovisning av immateriella tillgångar, särskilt goodwill, varit omdebatterat av bland annat forskare, företag och normsättare. Immateriella tillgångar har successivt ökat ekonomiskt och det har gjort så att det blir svårare att säkra en koppling mellan en immateriell tillgång och en framtida ekonomisk fördel. Som nämnt tillåter IFRS inte systematiska avskrivningar utan det ska göras nedskrivningsprövningar årligen och vid behov (Marton, Lundqvist & Petterson 2023). European Financial Reporting Advisory Group (EFRAG) (2016) utförde en rapport mellan 2005–2014 på 328 europeiska företag. Rapporten visar att det totala värdet på goodwill ökade 43 procent mellan 2005–2014 till 1341 miljarder EURO. Samtidigt menar Marton (2019) att det har riktats kritik mot att nedskrivning av goodwill är allt för subjektiv. Vidare menas det att det är så subjektivt att tillsynsmyndigheter och revisorer får svårt att ha synpunkter på det. Amel-Zadeh, Glaum och Sellhorn (2023) fann att nedskrivning av goodwill ofta förekommer på initiativ från ledningen.

Syftet med IASB är bland annat att redovisningen ska harmoniseras, garantera en hög grad av insyn och att redovisningen ska kunna jämföras. Om dessa syften ska uppfyllas så är det självklart en förutsättning att standarderna efterlevs av bolagen. Det är även väsentligt att användare av finansiella rapporter får en inblick i hur nedskrivningsprövningar hanteras. Då personer anser att ämnet är väldigt subjektivt och med ett ökande goodwillvärde är det viktigt att undersöka i ämnet för att möjliggöra att syften uppnås. En hög efterlevnadsgrad från bolagen ökar även jämförbarheten mellan bolagen. Dessutom visar tidigare forskning att bolag ofta saknar upplysningar trots kravet från IAS 36, se bland annat (Gros & Koch 2018; Carlin & Finch 2011; Charles 2020; Hartwig 2015). Tchaptchet och Colot (2019) som utförde en undersökning på belgiska bolag fann att bolag med högre goodwillstorlek var bättre på att efterleva IAS 36 p.134. Deras resultat visade även att bolagen efterlevde de enklare punkterna såsom tillväxttakt och prognosperiod väldigt bra. Betydligt mer bristfällig efterlevnad var det på de mer komplexa punkterna såsom känslighetsanalys och viktigt antaganden. Överlag fanns det mer att önska från bolagens efterlevnadsgrad (ibid). Hartwig (2015) fann en total bristfällig efterlevnadsgrad men att bolagen är i lärande då han påvisade att

efterlevnadsgraden blev bättre under hans undersökningsperiod. Mycket av den tidigare forskningen har undersökt åren direkt efter implementeringen av IFRS och många har kommit fram till att uppfyllnadsgraden är bristfällig. Här avviker denna studie från tidigare forskning då denna fokuserar på de senaste fem åren. Detta då det har gått många år efter att IFRS implementerades och bolagen har kunnat ta lärdom under många år och bör kunna efterleva dem.

1.3 Syfte

Studiens huvudsyfte är att undersöka efterlevnadsgraden av IAS 36 punkt 134 hos noterade bolag på Stockholmsbörsen Large Cap-listan. Vidare finns det ett delsyfte som är att ta reda på ifall bolagens omsättning och goodwillstorlek har någon betydelse på vilken grad bolagen uppfyller IAS 36 punkt 134.

1.4 Frågeställning

Hur väl efterlever de undersökta bolagen kraven i standarden IAS 36 punkt 134 under femårsperioden?

1.5 Avgränsning

Undersökningen kommer involvera årsredovisningar från och med 2018 till och med 2022. Detta då 2022 är det senaste året då alla bolag publicerat sina årsredovisningar. Standarden IAS 36 reglerar *nedskrivningar* och punkterna 126–135 innehåller upplysningar som bolagen ska lämna. Denna studie avgränsas till punkt 134 där delpunkterna a-f involveras. Punkt b) kommer inte att ingå i studien då punkten inte behandlar goodwill vilket är i linje med tidigare forskning (Charles 2020). Punkt e) kommer även den uteslutas då årsredovisningarna uteslutande har använt nyttjandevärde som beräkningsgrund.

1.6 Disposition

Figur 1 visar hur studiens disposition ser ut. Dispositionen är upplagd enligt följande. Den börjar med en inledning där ämnet introduceras och får en bakgrund. Vidare redovisas studiens teoretiska referensram för att sedan gå in på metoden. Sedan redovisas studiens resultat som följs av en analys. Avslutningsvis återfinns studiens slutsatser och förslag till vidare forskning.

Figur 1. Studiens disposition

2 Teoretisk referensram

I detta avsnitt går studien igenom den teoretiska referensramen. Det redovisas djupare vad goodwill är, vad standarden IAS 36 anger och mer specifikt p.134. Efter det redovisas den välkända agentteorin samt informationsasymmetri.

2.1 Goodwill

För att en immateriell tillgång ska vara redovisningsbar måste vissa krav vara uppfyllda bland annat att den ska vara identifierbar. En identifierbar tillgång är antingen avskiljbar eller baserad på juridiska rättigheter. Avskiljbar innebär att tillgången kan säljas till ett annat företag och baserad på juridiska rättigheter kan vara via ett avtal. Goodwill uppfyller inte detta och är då inte en redovisningsbar immateriell tillgång enligt IAS 38 däremot är det en tillgång som vid anskaffningstidpunkten regleras via standarden IFRS 3 *rörelseförvärv*. Det gör att goodwill kan redovisas i samband med ett rörelseförvärv, dock aldrig när den är internt upparbetad (Marton, Lundqvist & Petterson 2023).

Goodwill uppstår när köpeskillingen är högre än de förvärvade nettotillgångarna vid ett rörelseförvärv som regleras i IFRS 3. De förvärvade tillgångarna och skulderna ska per förvärvstidpunkten värderas till verkligt värde (Carlsson & Sandell 2024). Ett köpande företag betalar alltså mer än vad tillgångarna och skulder är värda. Goodwill kan karaktäriseras som en tillgång som symboliserar framtida ekonomiska fördelar som uppstår från de övriga förvärvade tillgångarna som inte identifieras individuellt eller redovisas separat (Charles 2020). Goodwill kan bland annat bestå av värdet av företagets namn, en lojal kundbas, varumärkesryktet och proprietärteknologi. Detta kan alltså vara anledningar till att ett företag betalar en premie för ett annat företag (Investopedia 2024).

2.2 IAS 36

IAS 36 är en standard som bygger på minst ett årligt nedskrivningsbehov. Syftet med denna standard är att behandla de metoder som ett företag ska använda för att tillgångarna inte ska redovisas till ett högre värde än återvinningsvärdet. (IAS 36 p. 1). Petersen och Plenborg (2010) förklarar med hänvisning till IAS 36 p.80 att i och med att goodwill inte kan testas separat fördelas den således på kassagenererade enheter. Återvinningsvärdet för en tillgång eller en kassagenererad enhet är det högsta av dess verkliga värde minus

försäljningskostnader och nyttjandevärde (ibid). Implementeringen av IAS 36 etablerade en ny syn på goodwill och immateriella tillgångar med obestämbar nyttjandeperiod. Istället för årliga avskrivningar måste värdet på tillgångar motiveras och prövas årligen och vid behov för nedskrivningar (Marton, Lundqvist & Petterson 2023).

2.2.1 Kassagenererade enheter

Definitionen av kassagenererade enheter enligt IAS 36 punkt 6 beskrivs som följande:

”En kassagenererad enhet är den minsta identifierbara grupp av tillgångar som ger upphov till inbetalningar som i hög grad är oberoende av andra tillgångar eller grupper av tillgångar” (IAS 36 p. 6)

IAS 36 hanterar problemet om att det inte går att determinera återvinningsvärdet för en enskild tillgång, utan att företaget ska beräkna återvinningsvärdet för den kassagenererade enheten som tillgången tillhör (Marton, Lundqvist & Petterson 2023). När ett nedskrivningsbehov prövas ska goodwill fördelas på kassagenererade enheter eller grupper av kassagenererade enheter (IAS 36 p. 80). För att bedöma om företagen efterlever upplysningskraven enligt IAS 36 punkt 134 så kräver punkten att företag ska lämna information för hur goodwill har fördelats på den kassagenererade enheten (IAS 36 p.134).

2.3 Punkt 134

Punkten består av sex delpunkter (se bilaga 1) som förklarar vad bolagen ska upplysa om. Bolagen ska redovisa goodwillvärdet och hur det fördelas på kassagenererade enheter. Enligt punkten kan företaget värdera återvinningsvärdet på goodwill på två sätt, verkligt värde minus försäljningskostnader eller nyttjandevärde, och företaget ska ange vilken av dessa som använts (IAS 36 p.134). Detta för att transparens ska finnas från bolagen så användare av finansiella rapporter ska kunna förstå på vilken grund företaget har utfört nedskrivningsprövning på.

När företaget har använt verkligt värde minus försäljningskostnader finns det delpunkter som ska följas. Företaget ska då ange varje viktigt antagande som företagsledningen baserat sitt fastställande av. Företaget ska även ge en beskrivning av den metod det använt för att fastställa värdet på varje viktigt antagande. När företaget istället använt nyttjandevärde som

beräkning ska de ange viktiga antaganden som de har baserat sina kassaflödesprognoser på. Punkt 134 anger att ett viktigt antagande är sådana som återvinningsvärdet är mest känsligt för. Även vid nyttjandevärde ska företaget ange beskrivning för den metod de använt för att fastställa värdet på viktiga antaganden. Här ska de även upplysa om vilken period de har prognostiserat kassaflöden på och motivera varför de använt en period som överstiger fem år. Tillväxttakten och diskonteringsräntan ska även upplysas (IAS 36 p.134). Punkten 134 dv) anger inte att diskonteringsräntan ska vara före skatt. Däremot anger p.55 tydligt att diskonteringsräntor ska vara före skatt (IAS 36 p.55). Charles (2020) menar i sin artikel att det är otydligt ifall företaget uppfyllt p.134 dv) eftersom det inte står direkt i p.134 att diskonteringsräntan ska vara före skatt. Samtidigt menar han att det kan anses vara överflödigt att skriva det i p.134 när det redan står i p.55. I denna studie anses det vara underförstått att diskonteringsräntan ska vara före skatt och således krävs det för att uppfylla p.134 dv).

Ett företag ska också upplysa om en rimlig möjlig förändring i ett viktigt antagande skulle kunna innebära att enhetens redovisade värde överstiger dess återvinningsvärde, en slags känslighetsanalys. Om en sådan förändring finns ska det överstigande beloppet anges, det värde som är tilldelat det viktiga antagandet men även det belopp som värdet i viktiga antagandet måste ändras efter eventuella följd effekter (IAS 36 p.134).

2.4 Agentteori

Ett agentförhållande uppstår när det finns två olika parter, på ena sidan principalen och på andra sidan agenten. Agenten anlitas av principalen och får då befogenhet att ta vissa beslut i principalens intresse. Agentteorin försöker beskriva denna relation med form av ett kontrakt (Jensen & Meckling 1976). Agentteorin försöker också lösa två problem som kan uppstå i ett agentförhållande. Det första problemet dyker upp när principalen och agenten har olika mål och när det är dyrt och svårt för principalen att verifiera vad agenten gör. Det andra problemet är riskfördelningen när de två parter har olika syn på risk, problemet som uppstår här är då att parterna kan föredra olika risknivåer (Eisenhardt 1989). Ett företags (agentens) intressen kan ligga i konflikt med investerarens (principalens) intressen vilket kan leda till en begränsad transparens mellan dessa. Företaget kan vid ett sådant tillfälle ha incitament men även möjligheten att handla efter eget intresse på bekostnad av investeraren (Jensen & Meckling 1976). En sådan konflikt kan leda till moral hazard, vilket innebär att en part är med benägen att ta risker då kostnaderna blir buren av den andra parten (Runesson, Samani & Marton

2022). Detta är intressant i studien då om bolagen inte följer standarderna som är ett krav kommer investerarna inte nås av den information som de ska ha. Information som kan vara avgörande för investeraren inte minst för att det innehåller subjektivitet från företagsledningen.

2.4.1 Informationsasymmetri

Redovisning är inte bara till för ekonomiska siffror utan det är ett sätt att kommunicera till användarna av rapporterna. Detta är viktigt när framtiden ska uppskattas då det finns osäkerhet i mätningarna och företaget själva måste göra uppskattningar. Denna osäkerhet är extra hög när mätningen innehåller komplexa uppskattningar till exempel vid goodwill. Vad som är osäkert och hur mätningarna har gått till är sådan information som finns inom företaget. I ett sådant fall finns det informationsasymmetri vilket innebär att en part har mer information än den andra parten. När informationsasymmetri finns mellan till exempel ett företag och investerare är de finansiella rapporterna viktigt eftersom det är här företaget kommunicerar ut hur de mår (Runesson, Samani & Marton 2022). Informationsasymmetri är central i studien då den kan stärkas ifall företagen inte följer upplysningskraven men även reduceras ifall företagen är transparenta. Fields, Lys och Vincent (2001) menar att vid ofullständiga marknader innebär efterfrågan på redovisning och reglering att redovisningskontrakt och redovisningsupplysningar kan vara ett effektivt sätt att motverka marknadsmisslyckanden.

2.5 Tidigare forskning

Gros och Koch (2018) undersökte 864 företag från STOXX Europe mellan åren 2011–2012 och kom fram till att den totala efterlevnadsgraden på IAS 36 var låg. Endast 32 procent av rapporterna uppfyllde kraven i IAS 36 i sin helhet. I linje med ovanstående går Glaum et.al (2013) forskning där de tittade på 17 länder i Europa men även Devalle och Rizzato (2012) som fokuserade på franska, tyska och spanska företag. Även Devalle, Rizzato och Pisonis (2017) studie på italienska marknaden gick i samma linje att det fanns en låg efterlevnadsgrad av upplysningskraven enligt IAS 36. De undersökte bland annat variabler som storlek på goodwill och avskrivning av goodwill och fann att nedskrivning av goodwill har en signifikant och positiv effekt på efterlevnaden av de obligatoriska kraven (Devalle, Rizzato & Pisoni 2017).

Carlin och Finch (2011) undersökte 200 stora företag i Australien år 2006 och fann att efterlevnadsgraden brast på flera ställen. De fann att 70 procent av företagen saknade upplysning om antaganden om tillväxttakt, trots kravet. De visade även att en betydande del av företagen misslyckades med att lämna information angående diskonteringsräntor. Avallone och Quagli (2015) fann tillväxttakt som en signifikant variabel för företag att undvika eller minska goodwillnedskrivningar vid nedskrivningstest.

Hartwig (2015) jämförde hur IAS 36 p.134 efterlevdes av noterade svenska och nederländska företag mellan 2005–2008. Det kom fram att svenska företag var med följsamma 2005 men att 2008 fanns det ingen signifikant skillnad i efterlevnadsgraden. Han syftade detta till lärande, samtidigt fann han att den totala efterlevnadsgraden fortfarande var låg då enbart 62 procent av upplysningskraven uppfylldes 2008. Utöver detta undersökte han dessutom om det förekom ett samband mellan IAS 36 p. 134 efterlevnadsgrad och ett företags omsättning. Det visade sig att det fanns ett positivt samband mellan dessa två variabler. I linje med det sambandet gick även Lopes och Rodrigues (2007) forskning där de undersökte IAS 32 och 39. Tchaptchet och Colot (2019) fann att företag med högre goodwillstorlek tenderar att efterleva standarden bättre.

Charles (2020) undersökte 83 sydafrikanska företag 2018 och hur dessa efterlevde IAS 36 p.134. Goodwill en viktig och stor tillgång för de sydafrikanska företagen. Han fann bland annat att de flesta uppfyllde de grundläggande kraven att upplysa om metod för beräkning av återvinningsvärdet och redovisning av goodwill för varje kassagenererande enhet med betydande värde. Det mindre framgångsrika var att 38 procent inte angav att de använt diskonteringsränta före skatt. Punkt 134 di) tydliggör att viktiga antaganden på vilket företagsledningen har baserat sina kassaflödesprognoser ska redovisas. Charles kom dock fram till att 74 procent av företagen hade svag eller ingen avslöjning alls. Han menar vidare att denna punkt kan vara särskild betydande för användare av finansiella rapporter då subjektiva bedömningar krävs. Orsaker till låg efterlevnadsgrad kan vara bristande kunskap av kraven och att företag negligerar kraven för att potentiellt motarbeta granskning av nedskrivningsprövningen för goodwill.

En undersökning angående efterlevnadsgraden genomfördes på australienska företag mellan åren 2007–2009. Studien visade att en hög efterlevnadsgrad är branschspecifikt, alltså bolag i goodwillintensiva branscher tenderar på att visa högre efterlevnadsgrad än bolag som inte

redovisar goodwill i samma nivå. Anledningen till att företagen efterföljer kraven är för att bibehålla transparens och integritet i de finansiella rapporterna för intressenternas behov. Noterbart var att studien dessutom undersökte vilken inverkan företags storlek har på efterlevnadsnivåerna. Studien kunde dock inte bevisa detta och hypotesen om företags storlek förkastades (Bepari, Rahman & Mollik 2014).

3 Metod

I följande avsnitt redogörs vilken forskningsmetod som använts och varför. Sedan förklaras hur studiens urval gått till och bortfallen som uppstått. En litteraturinsamling och datainsamling har genomförts och bearbetningen av data förklaras. Studiens variabler och regressionsanalyser mynnar ut i två hypoteser. Avsnittet avslutas med en metodkritik med begreppen reliabilitet och validitet i fokus.

3.1 Forskningsmetod

För att studiens syfte ska uppfyllas på bästa möjliga sätt ska en metod väljas. Kvalitativ metod ämnar sig bäst vid förståelse av den sociala verkligheten medan kvantitativ metod är effektiv vid numeriska data och objektiv syn på verkligheten (Bryman & Bell 2017). En kvantitativ metod kommer primärt tillämpas i denna studie för att kunna mäta efterlevnaden av IAS 36 och för att kunna undersöka samband med oberoende variabler. Valet av kvantitativ metod gjorde det möjligt att behandla större mängder data, något som var viktigt i denna studie då 75 årsredovisningar undersöktes. Studien kommer även ha kvalitativa inslag då mycket text i årsredovisningarna ska granskas och analyseras. Studien har utgått ifrån en deduktiv forskningsansats och därmed följt den deduktiva processen. Processen utgår ifrån befintlig forskning och kunskap som en utgångspunkt för att sedan deducera hypoteser. Sedan använda befintliga teorier för att förklara studiens resultat (Bryman & Bell 2017).

3.2 Population & Urval

Populationen i studien var bolag som är noterade på large cap-listan i Nasdaq OMX Stockholm som är uppdelad i large cap-, mid cap- och small cap-lista baserat på börsvärde. Dessa bolag har sedan 2005 varit tvungna att tillämpa IFRS. I studiens population fanns 125 olika bolag. Ur denna population har ett slumpmässigt urval på 15 bolag tagits som kommer undersökas under tidsperioden 2018–2022. Ett slumpmässigt urval utgår ifrån att alla enheter i populationen har samma möjlighet att vara med och är den mest grundläggande formen av sannolikhetsurval (Bryman & Bell 2017). Studien har tagit hjälp av datorprogrammet Excel för att utföra ett slumpmässigt urval. I programmet har *Mersenne Twister* använts som är en slumpvalsgenerator för att dra slumpmässigt från slumpstabeln. Slumpmässigt urval har valts då det gör det möjligt att dra slutsatser och generalisera resultatet till hela populationen (Bryman & Bell 2017).

Urvalskriterierna som applicerades vid urvalet var att de hade redovisat goodwill alla fem år, de ska följa kalenderåret i årsredovisningarna och rapporterna ska vara i svenska kronor.

Detta för att undvika tvetydigheter angående vilken valutakurs som ska användas.

Årsredovisningarna ska självklart vara möjliga att hämta på internet vilket inte vara några problem. I och med dessa urvalskriterier skapades det bortfall i studien vilket medförde att ett nytt bolag valdes fram slumpmässigt på samma sätt. Totalt blev det sju bortfall i studien där den vanligaste faktorn var att de inte rapporterade i svenska kronor. De valda bolagen samt bortfallen finns under bilaga 2.

3.3 Litteraturinsamling

Litteratur och vetenskapliga artiklar har samlats in från Business Source Premier, SöderScholar, GoogleScholar, FAR online och kurslitteratur. Detta för att kunna ge en gedigen kunskap om redovisning av goodwill, dess problem och vad som tidigare forskats inom ämnet. I litteraturinsamlingen var några sökord extra viktiga: ”goodwill”, ”impairment testing”, ”IAS 36”, ”Paragraph 134”, ”compliance”, ”goodwill disclosures” och ”accounting”. Den tidigare forskningen i studien i form av vetenskapliga artiklar är peer reviewed vilket innebär att de är granskade av andra forskare innan de publiceras.

3.4 Datainsamling

Det finns primär- och sekundärdata och i denna studie har data hämtats ifrån sekundära källor i form av årsredovisningar. Sekundärdata är sådan som redan finns och vid användandet av sekundärdata är det viktigt att vara källkritisk mot källan och informationen (Bryman & Bell 2017). Data som hämtats i studien är från de finansiella rapporterna och i noterna till dem i bolagens årsredovisningar, i huvudsak noter som behandlat goodwill. Årsredovisningarna hämtades från bolagens egna hemsidor. I studien har 15 bolag varit med och undersökts under fem år vilket har lett till att 75 årsredovisningar har undersökts. Ytterligare data som hämtats från årsredovisningarna är bolagens omsättning och goodwillstorlek i förhållande till totala tillgångar då detta kommer behövas för de oberoende variablerna.

3.4.1 Bearbetning av data

Data som hämtades från årsredovisningarna har med hjälp av tolkningsmodellen kvantifierats till 1 eller 0. Tolkningsmodellen har hjälpt till att tolka alla delpunkter i IAS 36 punkt 134 och

har varit viktig för att bedömningen ska vara konsekvent. Data matades in i Excel där tabeller gjordes för varje bolag och för varje årtal se bilaga 4. Detta gjordes i ett eget dokument för att få ner data på ett sätt. Detta förenklade när siffrorna skulle summeras och visas i procent men även för att visa en överblick hur efterlevnaden ser ut. Excel har även varit till hjälp vid utformning av diagrammen. Samma program har använts vid regressionsanalyserna då det har varit närmast till hands.

3.5 Tolkningsmodell

För att undersöka hur bolagen efterlever IAS 36 p.134 har en tolkningsmodell utarbetats där delvis inspiration tagits dels från Hartwig (2015) och Tchaptchet och Colot (2019). Bolagen tilldelas 1 om de uppfyllt kravet och 0 om de ej uppfyllt kravet. Punkten d) går inte att uppfylla i sig, utan ifall bolaget använder nyttjandevärde som grund kan de uppfylla punkterna di), dii), diii), div) och dv). Tolkningsmodellen bidrar till att undersökningen blir konsekvent för alla bolag och minimerar tolkningar och bedömningar som är fel.

Tolkningsmodellen arbetades fram före undersökningen så att personliga åsikter ska minimeras. Modellen är således viktig för att förstå hur bolagens uppfyllnadsgrad kvantifierats.

Tolkningsmodell

- a. Företaget ska redovisa goodwillbeloppet och hur värdet fördelas på kassagenererande enheter.
- b. Exkluderas, se ovan.
- c. Företaget ska lämna upplysning om vilken grund som fastställts vid beräkning av återvinningsvärdet, antingen nyttjandevärdet eller verkligt värde.
- d. Om nyttjandevärde ligger till grund för beräkning av återvinningsvärdet:
  - i) Företaget ska lämna upplysningar om viktiga antagande på vilket företagsledningen baserat sina kassaflödesprognoser på.
  - ii) Företaget ska nämna en beskrivning av metoden de använt för att fastställa värdet som innefattas i varje viktigt antagande. Det kan till exempel vara tidigare erfarenheter eller externa informationskällor.
  - iii) Företaget ska ange den period som företagsledningen har prognostiserat kassaflöden på och, om perioden är längre än fem år lämna motivering.

- iv) Företaget ska ange den tillväxttakt som används för att extrapolera kassaflödesprognoserna. Om tillväxttakten överstiger den långfristiga genomsnittliga tillväxttakten för de produkter, branscher eller land ska motivet till det anges.
- v) Företaget ska ange diskonteringsräntan de använt samt att den är före skatt.
- e. Om nettoförsäljningsvärde (verkligt värde minus försäljningskostnader) ligger till grund för beräkning av återvinningsvärdet:
  - i) Företaget ska lämna upplysningar om viktiga antaganden, som baserats på beräkning av verkligt värde minus försäljningskostnader.
  - ii) Företaget ska nämna en beskrivning av metoden de använt för att fastställa värdet som innefattas i varje viktigt antagande. Det kan till exempel vara tidigare erfarenheter eller externa informationskällor.
- f. Företaget har gjort en känslighetsanalys, och antingen angett att det inte finns några rimliga förändringar i något viktigt antagande som skulle leda till nedskrivning eller att det finns möjliga förändringar i viktiga antaganden som leder till att det redovisade värdet överstiger återvinningsvärdet. I det senare fallet är även dessa delpunkter obligatoriska:
  - i) Företaget ska ange det belopp som återvinningsvärdet överstiger det redovisade värdet med.
  - ii) Företaget ska ange värdet på det viktiga antagandet kan vara i procent.
  - iii) Företaget ska ange värdet för hur mycket det viktiga antagandet måste förändras för att återvinningsvärdet ska motsvara redovisat värde.

3.6 Beroende variabel

Den beroende variabeln som används i studien är upplysningskraven i IAS 36 p.134. Varje delpunkt kvantifieras till 1 eller 0 enligt tolkningsmodellen. För varje bolag och för varje år sammanställs poängen, möjliga poäng och uppfyllnadsgraden i procent.

3.7 Oberoende variabel

3.7.1 Omsättning

En av de oberoende variablerna som behandlas i studien är bolagens omsättning.

Omsättningen är hur mycket bolaget har sålt för under året, alltså den totala försäljningen (Bolagsfakta u.å.). Omsättning är en intressant variabel att undersöka då det anses att större

bolag är mer benägna att efterleva och avslöja viktig information för att visa ett förtroende gentemot intressenterna (Watts & Zimmerman 1990). Omsättning är en central del i alla bolag och variabeln är intressant att undersöka i alla länder. Information om omsättningen har hämtats ifrån årsredovisningarna närmare sagt resultaträkningarna. Omsättning som oberoende variabel har använts i tidigare forskning (Hartwig 2015).

3.7.2 Goodwillstorlek

Ytterligare en oberoende variabel som studien behandlar är goodwillstorlek. I denna undersökning baseras goodwillstorlek i förhållande till totala tillgångar, alltså balansomslutning. Goodwillstorlek är en vanlig förekommande oberoende variabel i tidigare forskning (Devalle, Rizzato & Pisoni 2017; Tchaptchet & Colot 2019; Izzo, Valerio & Elisa 2013). Tanken med denna variabel är att det är intressant att undersöka ifall bolag som har högre goodwillstorlek efterlever standarden bättre. Måttet beräknas enkelt fram genom att dividera goodwillvärdet med balansomslutningsvärdet och multiplicera med 100 för att få det i procent. Goodwillstorleken och omsättningen för alla bolag och år återfinns i bilaga 3.

3.8 Regressionsanalys

Regressionsanalys är ett verktyg för att kunna analysera den observerade variationen i y , där y är beroende variabel. Två olika regressionsanalyser benämns, enkel regressionsanalys och multipel regressionsanalys. Den senare av dessa utgår ifrån att forskaren analyserar flera oberoende variabler samtidigt, medan enkel regressionsanalys fokuserar på en oberoende variabel. Ett mått på prediktionsförmågan fås om man kvadrerar korrelationskoefficienten r . R^2 förklarar den andel av den totala variationen i y som kan förklaras med hjälp av linjära sambandet x - y . Ett fullständigt samband leder till att $r = 1$ vilket leder till att $R^2 = 1$ och finns det inget samband är $r = 0$ alltså $R^2 = 0$. Så länge $R^2 < 1$ finns det alltså en osäkerhet i prediktionen. När regressionsanalysen är utförd tittas det på p -värdet som ska vara lägre än den valda signifikansnivån för att det ska vara ett signifikant samband (Djurfeldt, Larsson & Stjärnhagen 2018).

I denna studie har två enkla regressionsanalyser utförts i programmet Excel.

Regressionsanalyser har utförts för att undersöka ifall ett signifikant samband finns mellan en oberoende variabel och den beroende variabeln. De två oberoende variabelerna har därför ställts var för sig mot den beroende variabeln för att undersöka ifall ett signifikant samband

finns. För att illustrerar det på ett pedagogiskt sätt har ett spridningsdiagram med trendlinje utformats som återfinns i resultatavsnittet.

3.9 Hypotesprövning

Undersökningen har utgått från antaganden i detta fall hypotesprövningar. Hypotes är en speciell typ av frågeställning eller en välgrundad spekulation som ska testas när det gäller en tänkbar relation mellan flera variabler (Bryman & Bell 2017). I denna prövning har studien en nollhypotes (H0) och en mothypotes (H1) och beroende på resultatet kommer nollhypotesen förkastas eller behållas. I korrelation med hypotesprövning behöver man en signifikansnivå, som ska bedöma om resultatet av en studie är tillräckligt statistiskt signifikant för att förkasta nollhypotesen (Djurfeldt, Larsson & Stjärnhagen 2018). I denna studie kommer en signifikansnivå på 5 % användas och således krävs ett p-värde under 0,05 från regressionsanalysen för att ett signifikant samband ska uppstå.

Hypotes 1

Den första hypotesen som testas i studien är ifall det finns ett samband mellan omsättning som är den oberoende variabeln och IAS 36 punkt 134 som är den beroende variabeln.

Nollhypotesen och mothypotesen formuleras på detta sätt:

H0: Det finns inget signifikant samband mellan omsättning och upplysningsgraden av IAS 36 punkt 134.

H1: Det finns ett signifikant samband mellan omsättning och upplysningsgraden av IAS 36 punkt 134.

Hypotes 2

Den andra hypotesen som testas i studien är ifall det finns ett samband mellan goodwillstorlek som är den oberoende variabeln och IAS 36 punkt 134 som är den beroende variabeln.

Nollhypotesen och mothypotesen formuleras på detta sätt:

H0: Det finns inget signifikant samband mellan goodwillstorlek och upplysningsgraden av IAS 36 punkt 134.

H1: Det finns ett signifikant samband mellan goodwillstorlek och upplysningsgraden av IAS 36 punkt 134.

3.10 Metodkritik

Metoden baseras på sekundära källor i form av årsredovisningar. Stor del av tiden har lagts ner på att tolka årsredovisningarna, i och med att dem flesta årsredovisningarna är unika så finns det en risk att väsentlig information inte tagits upp. För att minska denna typ av risk har årsredovisningarna läst av båda författarna för att undvika missad information.

Tolkningsmodellen har utformats på ett sätt så den ska avvika så lite som möjligt från ordinarie texten i IAS 36 punkt 134 (bilaga 1). Detta för att minimera tolkningsfel och för att undersökningen ska mäta rätt standard. Samtidigt var omformuleringar i tolkningsmodellen nödvändigt för att formulera studiens krav för varje punkt och för att studien ska kunna tilldela poäng på punkterna.

Ett tydligt antagande som gjorts i studien är att diskonteringsräntan som bolagen nämner ska vara före skatt. Detta är inget som specificeras i IAS 36 p.134 men det nämns tidigare i IAS 36. Det antas i studien att det är underförstått för företagen att det ska vara före skatt. Detta är ett antagande som kan avvika från vissa tidigare forskning. Även om en tolkningsmodell finns så är det svårt att eliminera subjektivitet helt. Standarden i sig öppnar upp för en viss subjektivitet för bolagen, till exempel vid bedömning av viktiga antaganden. I nästa steg måste studien bestämma när bolaget uppfyllt kravet om viktiga antaganden och där kan en viss kritik ligga. Det är svårt att säga att denna studie kräver exakt samma nivå vid beslut om bolaget uppfyllt en punkt eller inte som tidigare forskning. Därav kan det vara möjligt att bolagen fått poäng enklare i denna studie än tidigare forskning eller tvärtom.

3.10.1 Reliabilitet och validitet

Reliabiliteten innebär huruvida resultatet från en undersökning kommer att bli densamma om undersökningen skulle genomföras på nytt (Bryman & Bell 2017). Data som används i denna studie erhålls från offentliga årsredovisningar vilket kan anses höja reliabiliteten i studien. Då årsredovisningarna är upprättade enligt regelverk och är granskade av revisorer. Om andra forskare gör samma undersökning skulle de få samma resultat i och med att siffror är tagna direkt ur bolagens årsredovisningar. Men andra studier inom samma områden kan ha använt sig av andra tolkningar inom IAS 36 punkt 34 och dessutom använt sig av andra kodningar,

vilket gör att reliabilitetens nivå kan ifrågasättas. För att öka jämförbarheten och tillförlitligheten så har denna studie använt sig av en tolkningsmodell med inspiration från andra likande studier (Hartwig 2015; Tchaptchet & Colot 2019), vilket medför en relativt hög reliabilitet i studien då resultaten är replikerbara. Reliabilitet går även att mäta i begreppet stabilitet och innebär att resultatet från ett urval inte ska fluktuera i för stor utsträckning mellan två tidpunkter (Bryman & Bell 2017). För att studiens resultat ska stärkas har en femårsperiod valts vilket minskar risken att välja ett ”bra” eller ”dåligt” år och ökar sannolikheten att resultatet är pålitliga och stabila då resultatet är likt under hela perioden.

Med begreppet validitet förklarar Bryman och Bell (2017) att det bedömer om slutsatserna som genererats från en undersökning hänger ihop eller om det inte gör det och validiteten i denna studie anses dessutom vara hög. Undersökningen utgår från upplysningskraven enligt IAS 36 punkt 134, detta leder till potentiella subjektiviteter i tolkningar av denna standard. Studiens tolkning av standarden kan vara annorlunda jämfört med tidigare undersökningar och kan då påverka studiens validitet. Samtidigt har studien försökt att efterlikna tidigare forskning när det gäller tolkningen av standarden och avviker inte mycket därifrån. Studiens slutsatser svarar på det som är ämnat att undersöka i studien vilket är något som ökar validiteten i studien.

Forskare inom kvantitativa undersökningar fokuserar ofta på begreppen generalisering och replikation. Generalisering innebär i vilken utsträckning forskaren kan generalisera resultaten utöver det specifika fallet och replikation handlar om att andra forskare ska kunna replikera undersökningen (Bryman & Bell 2017). Studiens urval är 15 bolag under fem år, vilket är något som begränsar generaliserbarheten eftersom ett större urval hade ökat generaliserbarheten. Det som är mest optimalt är att undersöka en hel population vilket dock ofta är svårt. Alltså kan studien resultat generaliseras till en viss nivå men samtidigt kan viss kritik riktas mot urvalet. När det gäller replikation så ska ens värderingar och skevheter inte påverka undersökningen. För att minimera egna värderingar har tolkningsmodellen utformats och försökts efterlikna tidigare forskning, men också så den inte avviker ordinarie text i standarden för mycket. Förmågan att upprepa denna studie och sannolikheten att komma fram till liknade resultat anses vara hög i studien.

4 Resultat

I detta avsnitt redovisas resultatet från inhämtad empiri i form av olika diagram för att illustrera resultatet på bästa möjliga sätt. Här avslöjas det ifall nollhypoteserna förkastas eller behålls.

4.1 Totala uppfyllnadsgrad för alla delpunkter

I studien har 75 årsredovisningar undersökts och den totala uppfyllnadsgraden låg på 92 procent. Uppfyllnadsgraden per bolag återfinns under bilaga 3 där även uppfyllnadsgraden per år finns. Av de 75 undersökta årsredovisningar har 45 efterlevt IAS 36 p.134 till sin helhet.

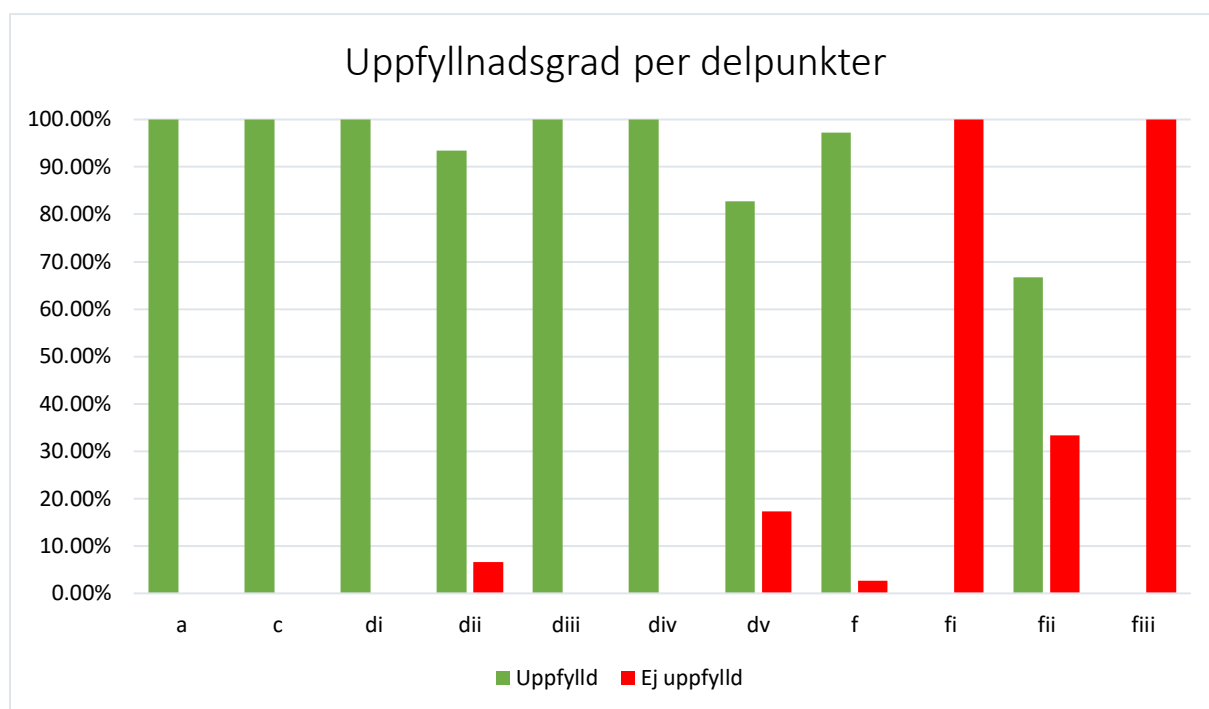

Diagram 1. Den totala uppfyllnadsgraden för alla delpunkter.

a) 4.1.1 Redovisat värde för goodwill

Ett av urvalskriterierna för studien var att bolagen ska ha redovisat goodwill under alla fem åren och följaktligen har alla klarat det kravet. Alla årsredovisningar har även fördelat goodwill på kassagenererande enheter och således är delpunkt a) uppfyllt i sin helhet.

c) 4.1.2 Grund för fastställandet av återvinningsvärdet

Här ska bolaget ange på vilken grund de har beräknat återvinningsvärdet antingen nyttjandevärde eller verkligt värde efter avdrag för kostnader. Alla årsredovisningar har

nämnt vilken grund de använt och alla har använt sig utav nyttjandevärde. Således är även delpunkten c) uppfylld i sin helhet.

d) 4.1.3 Återvinningsvärde baserat på nyttjandevärde

Delpunkterna di) till dv) kunde uppfyllas av bolagen som använt nyttjandevärde som beräkningsgrund vilket som nämnt alla gjort. Den första delpunkten di) handlar om att det ska lämnas upplysningar angående viktiga antaganden som kassaflödesprognoserna baserats på. Alla 75 årsredovisningar har nämnt viktiga antaganden och därmed uppfyllt delpunkten till 100 procent. I nästa delpunkt ska bolagen beskriva metoden de använt vid fastställandet av värdena för de viktiga antagandena. Delpunkten dii) har 93 procent uppfyllt vilket motsvarar 70 årsredovisningar. Delpunkterna diii) och div) behandlar bolagens prognosperiod och tillväxttakt och båda dessa uppfylldes i sin helhet. Den sista delpunkten som bolagen ska upplysa om när de använt nyttjandevärde som beräkningsgrund är vilken diskonteringsränta som använts före skatt. Här var det mer varierande och resultatet visar att cirka 83 procent av årsredovisningar uppfyllde, vilket leder till att 17 procent inte nämnde diskonteringsräntan före skatt som använts.

- i) *Beskrivning av varje viktigt antagande*
- ii) *Metod för fastställandet av varje viktigt antagande*
- iii) *Prognosperiod*
- iv) *Tillväxttakt*
- v) *Diskonteringsränta före skatt*

f) 4.1.4 Känslighetsanalys

I studien kan delpunkten f) uppfyllas på två sätt av bolagen. Efter att företagsledningen utfört en känslighetsanalys kan de komma fram till att det finns rimliga förändringar i viktiga antaganden som kan innebära en framtida nedskrivning. De kan även komma fram till att det inte finns rimliga förändringar som kan leda till framtida nedskrivningar och tilldelas poäng. Således behöver företagsledningen utfört en känslighetsanalys för att uppfylla f) och i studien har 97 procent gjort det. Delpunkterna fi), fii) och fiii) kan endast uppfyllas av de årsredovisningar som kommer fram till att rimliga förändringar i viktiga antaganden kan leda till framtida nedskrivningsbehov, vilket tolv årsredovisningar kom fram till. Av dessa tolv var det ingen som tilldelades poäng på fi) och fiii). Delpunkten fii) uppfylldes av 67 procent av de tolv årsredovisningarna.

- i) *Belopp som överstiger redovisat värde*

- ii) *Metod för att bestämma värdet i viktiga antaganden*
- iii) *Belopp värde måste ändras*

4.2 Total uppfyllandsgrad 2018–2022

Diagram 2 visar den totala uppfyllandsgraden av de 75 årsredovisningar per år.

Trendlinjen i diagrammet visar en svag uppgång från 2018 till 2022 vilket innebär att IAS 36 punkt 134 efterlevs bättre och bättre under åren i studien. Under 2018 låg den totala uppfyllandegraden på ca 89 procent. Den höga uppfyllandegradstrenden fortsatte och efter fyra år (2022) låg den på ca 94 procent.

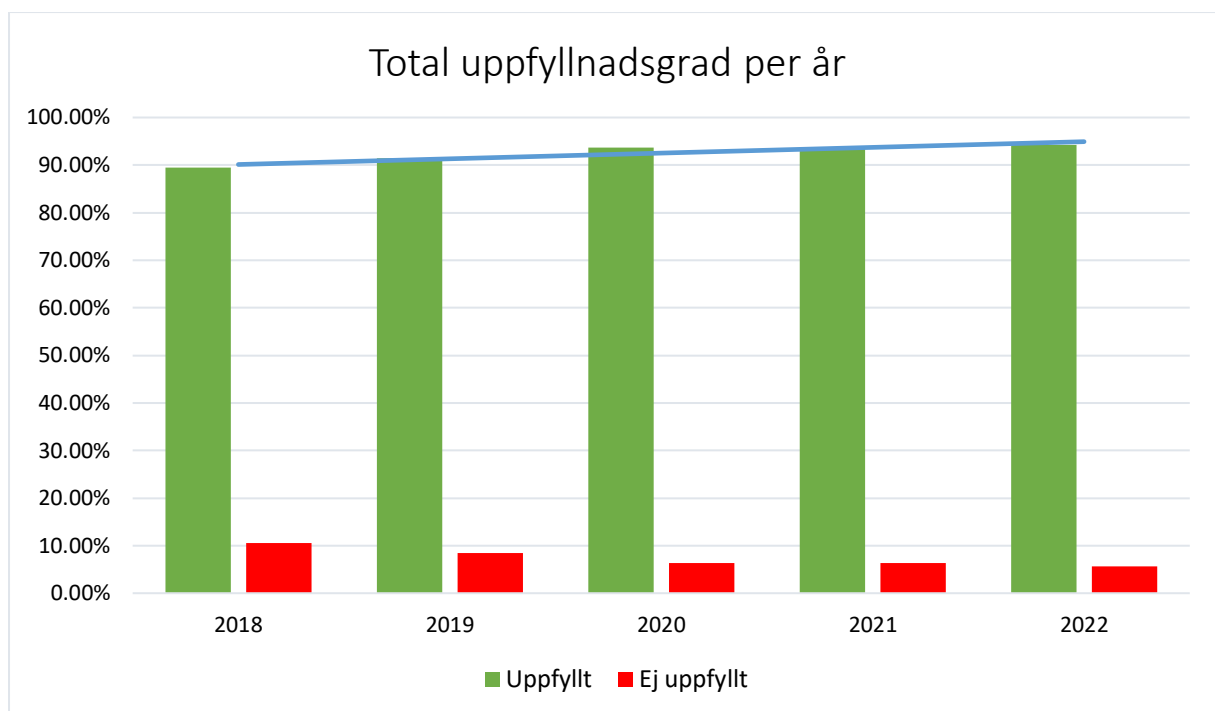
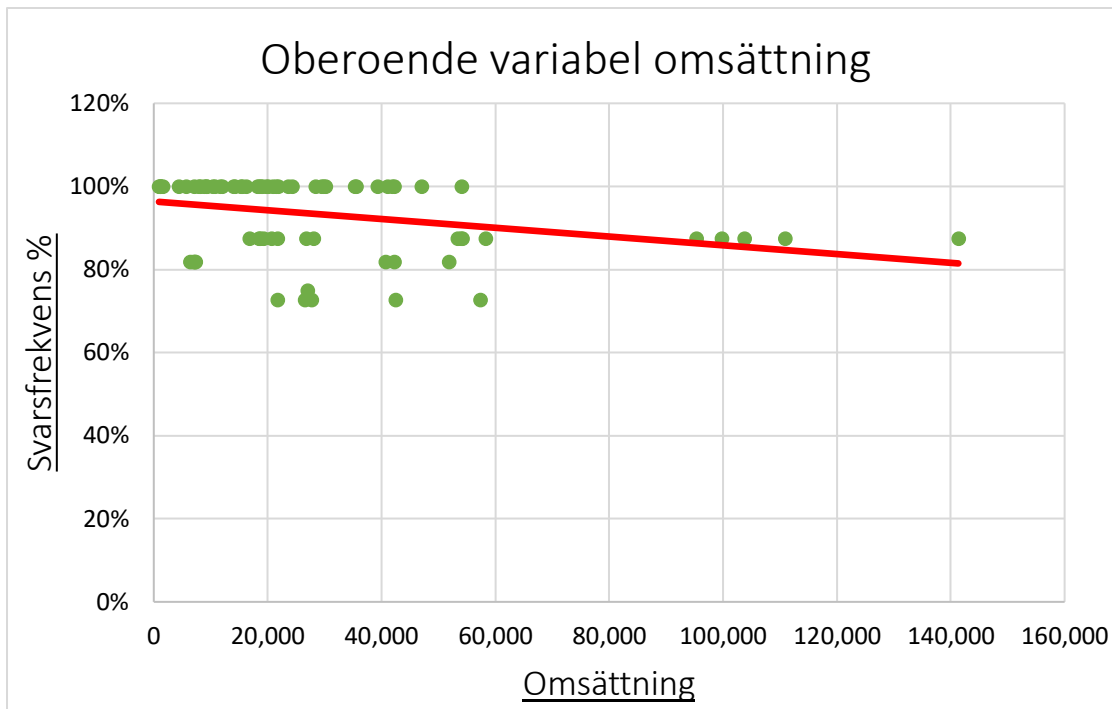

Diagram 2. Den totala uppfyllandsgraden under femårsperioden år för år.

4.3 Omsättning

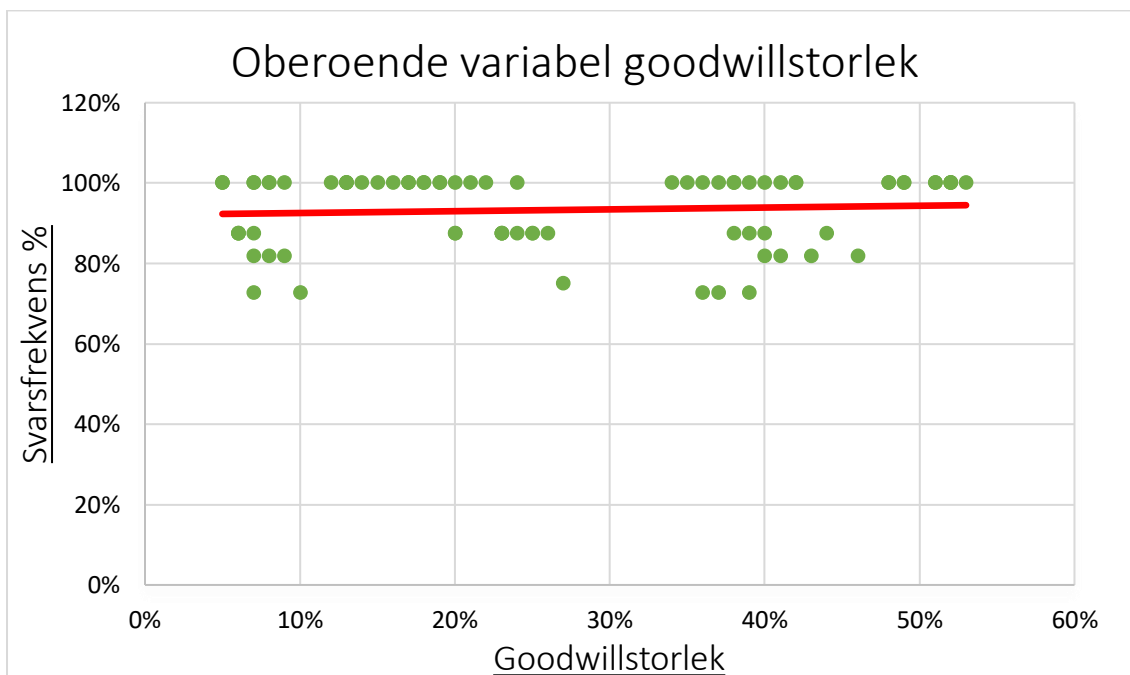
Resultatet från den första regressionsanalysen i spridningsdiagram 1 mellan den oberoende variabeln omsättning och beroende variabeln IAS 36 p.134 visar att ett signifikant samband finns. Regressionsanalysen visar ett negativt samband mellan variablerna på en signifikansnivå på 5 procent. Sambandet har ett förklaringsvärde (R^2) på 10 procent och nollhypotesen ska förkastas, bilaga 5.

Spridningsdiagram 1. Mellan beroende variabel och oberoende variabeln omsättning i MSEK.

4.4 Goodwillstorlek

Resultatet från den andra regressionsanalysen mellan den oberoende variabeln goodwillstorlek och beroende variabeln IAS 36 p.134 påvisar inget signifikant samband. Mellan dessa variabler ligger signifikansnivån på 51 procent, bilaga 5. Därmed ska nollhypotesen behållas.

Spridningsdiagram 2. Mellan beroende variabel och oberoende variabeln goodwillstorlek i procent.

5. Analys

I avsnittet kommer resultatet att analyseras på ett nyanserat sätt. Analysdelen kommer ta hjälp av och stärkas av studiens teorier och tidigare forskning.

5.1 Redovisat värde för goodwill

Bolagen ska fördela goodwill på kassagenererande enheter och redovisa detta i årsredovisningen. I studien tilldelades det poäng ifall bolaget hade redovisat goodwillvärdet per kassagenererande enhet. Däremot lades det ingen vikt i ifall uppdelningen var rimlig eller om uppdelningen var på minsta identifierbara grupp av tillgångar vilket är något som IFRS menar att det ska vara. I Tchaptchet och Colot (2019) artikel uppfyllde 89 procent uppdelningen men de menade samtidigt att de flesta bara räknade upp de kassagenererande enheterna utan att nämna riskerna med dem. De menar även att utan denna information är det inte möjligt för användarna av finansiella rapporter att fastställa risken med de kassagenererande enheterna. När sådan information inte är tillräcklig kan ett agentproblem uppstå och informationsasymmetri mellan parterna. Något som kan innebära stor risk för investerare då goodwill ofta är stora poster och subjektivt bedömda.

I denna studie ingick det uppdelningar som bland annat baserades på länder medan andra delade upp på rörelsesegment. Tchaptchet och Colot (2019) fann att rörelsesegment ofta sammanfaller med ett dotterbolag som redovisar egen rapport och att bolagen på så sätt skulle kunna undvika att identifiera minsta grupp av tillgångar. Ifall bolagen i studien verkligen delar upp goodwill på minsta identifierbara grupp av tillgångar är således svårbedömt men även subjektivt som Marton (2019) menar att nedskrivning av goodwill är.

5.2 Grund för fastställande av återvinningsvärdet

Nyttjandevärde var dominerande i Devalle och Rizzato (2012) artikel där 98 procent av företagen använde nyttjandevärde för att beräkna återvinningsvärdet. I Tchaptchet och Colot (2019) artikel var även där nyttjandevärde (72 %) dominerande och likaså i Charles (2020) och Carlin och Finch (2011) forskning. Således verkar den vanligaste metoden för att beräkna återvinningsvärdet vara nyttjandevärde. Följaktligen är det inte förvånande att bolagen i denna studie uteslutande använder nyttjandevärde som grund. Beräkna återvinningsvärdet till verkligt värde är inte alltid enkelt och heller inte möjligt då det ofta saknas tillförlitlig

uppskattning på vad marknadens aktörer skulle sätta för pris (IAS 36 p.20). Nyttjandevärde består av nuvärdet av framtida kassaflöden och kräver således uppskattningar om framtida inbetalningar och diskonteringsränta. IAS 36 ger riktlinjer hur det ska gå till men ingen exakthet eftersom IFRS är ett principbaserat regelverk och här öppnas det upp för subjektivitet vid bedömningar (Marton 2019).

5.3 Återvinningsvärdet baserat på nyttjandevärde

IAS 36 p.134 förtydligar att viktiga antaganden är sådana som återvinningsvärdet är mest känsligt för. Känsligt i detta fall kan antas att ifall det viktiga antagandet förändras i verkligheten kan det leda till att återvinningsvärdet understiger det redovisade värdet. Därför är det av vikt att sådana viktiga antaganden som företagsledningen gjort redogörs. Hartwig (2015) som undersökte svenska och nederländska bolag 2005 och 2008 kom fram till en ökning i uppfyllnadsgraden. I deras rapport uppfyllde 53 procent av bolagen delpunkten di) år 2008 vilket var en ökning från 16 procent år 2005. Redan där under de fyra första åren som IFRS varit ett krav uppvisades en förbättring på 37 procentenheter. Tchaptchet och Colot (2019) undersökning av belgiska bolag visade en uppfyllnadsgrad på 73 procent år 2013. Charles (2020) menar att ofta är det bara tillväxttakt och diskonteringsränta som nämns som viktiga antaganden. Detta är intressant då det kan vara en genväg för bolagen att slippa nämna flera viktiga antaganden eftersom diskonteringsränta och tillväxttakt redan är krav i andra delpunkter. Det menas vidare att delpunkten di) kan vara en av de mest relevanta för användarna av finansiella rapporter och utan robusta kassaflödesprognoser är nyttjandevärdemetoden illa ute (Charles 2020). I denna studie uppfyllde samtliga kravet att nämna viktiga antaganden. Samtidigt är det svårbedömt ifall bolagen nämnt just de viktigaste antaganden eller om de har gjort det bekvämt för sig. Det är mycket väsentligt för användare av finansiella rapporter att förstå vilka antaganden företagsledningen har gjort för att beräkna återvinningsvärdet. Detta för att försöka analysera risker med framtida nedskrivningar då det direkt påverka årets resultat.

Delpunkten dii) är inte uppfylld i sin helhet men merparten har tilldelats poäng och delpunkten har en hög uppfyllnadsgrad (93 %). Vanligt förekommande var att de har följt tidigare erfarenheter och externa informationskällor vilket p.134 ger som exempel. De två nästkommande delpunkterna behandlar prognosperiod och tillväxttakt. Dessa två uppfylldes till 100 %. I studien använde merparten fem år som prognosperiod vilket kan vara på grund av

att i standarden står det att företagsledningen måste motivera en längre prognosperiod. Så var även i fallet (Charles 2020) där 77 procent använde fem år eller lägre. Prognosperiod och tillväxttakt verkar inte vara ett problem för bolagen sett till studien. Dessa två uppfylldes i sin helhet även för Tchaptchet och Colot (2019). Tillväxttakten är en viktig faktor vid beräkning av återvinningsvärde och Avallone och Quagli (2015) fann att tillväxttakten som används vid nedskrivningstest är en relevant variabel för att undvika nedskrivningar. De menar vidare att sådana bevis är starkt relaterade till informationsasymmetri mellan företagsledningen och marknaden. Det var ofta förekommande att den tillväxttakt som användes var bransch- eller markandsgenomsnitt vilket standarden nämner som förslag. När företagsledningen använder bransch- eller markandsgenomsnitt blir det svårare att argumentera för att det är en variabel som används för att minska nedskrivningar.

Den sista delpunkten kräver att bolagen redogör för den diskonteringsränta de beräknat med. Som nämnt kräver studien att diskonteringsräntan som används ska vara före skatt vilket är något som inte specificeras i IAS 36 p.134. Det var just därför denna delpunkt varierade i resultatet. Av de som inte tilldelades poäng (17%) så var det inga som inte angav någon diskonteringsränta. Dessa tilldelades inte poäng för de antingen använt diskonteringsränta efter skatt eller inte angivit att de använt före skatt. I Charles (2020) forskning angav ungefär hälften att de använt före skatt och en stor del angav att det använt efter skatt. Samtidigt menar han att det är oklart ifall de har uppfyllt (dv) om de använder efter skatt eftersom standarden saknar tydlighet angående det. Tchaptchet och Colot (2019) uppvisade en 100-procentig efterlevnadsgrad av diskonteringsräntan men samtidigt angav dem inte att den skulle vara före skatt. Därav blir resultatet i denna studie inte helt jämförbart med studier som inte ställer samma krav. Men studien går i linje med Charles (2020) som menar att det är underförstått att det ska vara före skatt då det framgår tidigare i standarden. Med avsaknad av tydlighet i IAS 36 p.134 så är det inte lustigt att vissa bolag inte använder före skatt och här finns det utrymme för egna antaganden (Marton 2019). Ett förtydligande i standarden skulle vara bra för att minska egna antaganden och för att öka jämförelsebarheten mellan årsredovisningarna.

5.4 Känslighetsanalys

Delpunkten f) och dess delpunkter var de mest varierande i studien. Som nämnt kunde bolagen uppfylla f) ifall de gjort en känslighetsanalys men det spelade ingen roll vad den

resulterade i. Alla årsredovisningar i studien hade med någon typ av känslighetsanalys där de prövade deras viktiga antaganden mot förändringar. Tchaptchet och Colot (2019) visade en uppfyllnadsgrad på 60 procent redan år 2010 och Hartwig (2015) visade runt 65 procent för både år 2005 och 2008. Marton (2019) menar att goodwill är subjektivt och delpunkt f) kan anses vara en subjektiv punkt. Detta då företagsledningen måste göra bedömningar av vilka de viktiga antagandena är men också bedöma vilka de rimliga förändringarna kan vara. Det kan således vara svårt att veta ifall företagsledningen alltid är ärliga i dessa fall då de kan till exempel välja viktiga antaganden som inte är känsliga mot förändringar för att visa att det inte kommer behövas framtida nedskrivningar. Således kan man anse att delpunkten f) är en punkt som förlitar sig mycket på företagsledningens omdöme och det krävs att ledningen själva anser att en förändring kan leda till nedskrivning. Här öppnas det upp för företagsledningen att vara en bestämmande faktor och själva kunna bestämma när nedskrivningsbehov kan behövas. Detta är i linje med Amel-Zadeh, Glaum och Sellhorn (2023) som menar att nedskrivning av goodwill ofta är på initiativ från företagsledningen.

Delpunkten fi) syftar på att bolaget ska nämna hur mycket återvinningsvärdet överstiger det redovisade värdet idag då det visar hur nära en nedskrivning den kassagenererande enheten är. Denna studie visar att denna punkt var svår att uppfylla då ingen av de tolv årsredovisningar gjorde det. I delpunkten fiii) ska värdet som innefattas i det viktiga antagandet som måste ändras för att återvinningsvärdet ska motsvara redovisat värde igen redogöras. Ingen uppfyllde heller denna. Hela punkten f) är viktig information som användare av finansiella rapporter behöver för att förstå framtiden. Känslighetsanalysen ska visa hur bolagets redovisade värde står sig mot återvinningsvärdet. Ifall bolagen inte visar sin känslighet mot förändringar kan mycket stora överraskningar uppstå för investeraren. I och med att nedskrivning av goodwill redovisas direkt mot resultaträkningen kan det vara en mycket stor kostnad som överraskande kommer. Här kan det finnas informationsasymmetri av vikt då bolagen inte vill visa sig svaga inför framtiden för att skrämja bort investerare, troligen tvärtom. Ett agentproblem kan även uppstå då agenten handlar på bekostnad av investeraren. En sådan konflikten kan leda till moral hazard då en part är mer benägen till risker då den blir buren av den andra parten. Denna situation kan leda till att investerare gör en investering som de inte skulle gjort ifall transparensen varit högre.

Anledningar till bristerna av upplevandsgraden för punkt f) kan förklaras av att företagen inte har tillräckligt med kunskap och insikt i kravet. Detta synsätt instämmer med Tchaptchet och

Colot (2019), som menar att anledningen till att efterlevnadsgraden för punkten f) är låg är för att det råder utmaningar i att förstå och tillämpa känslighetsanalysen och dess delpunkter enligt IAS 36 punkt 134. Detta kan visa sig i att inget av bolagen under 2018–2022 redovisade vilket belopp som återvinningsvärde överstiger redovisat värde eller värdet som måste ändras. Som nämnt tidigare förlitar sig punkten på företagsledningens antagande och om de inte har insikt i kraven och dess delpunkter kommer deras antaganden kanske inte visa rimliga förändringar som kan leda till nedskrivningsbehov.

5.5 Total uppfyllnadsgrad 2018–2022

Hartwig (2015) fann att efterlevnadsgraden ökade från 2005 till 2008 i Sverige och Nederländerna. Hans resultat visar också att Sverige var signifikant bättre än Nederländerna 2005 men att 2008 var det ingen signifikant skillnad. Han menar att det finns ett lärande hos bolagen vilket denna studie kan stärka då en svag trend uppåt angående uppfyllnadsgraden finns. Studiens totala uppfyllnadsgrad är relativt hög då den är 94 procent år 2022 jämfört med Hartwig (2015) 62 procent 2008. Även Tchantchet och Colot (2019) visade en ökning 2013 när de jämförde med FSMA rapport år 2010. Mycket av den tidigare forskningen baseras på några år efter IFRS blev ett krav, men denna studie är flera år senare. Därav är det rimligt att resultatet visar en hög upplevnadsgrad då bolagen har utvecklat sin förmåga att applicera och följa IFRS standarderna. Det är även intressant att alla åren har en hög uppfyllnadsgrad vilket visar på ett konsekvent agerande. Utvecklingen och detta lärande från bolagen är mycket nyttigt då det ökar transparensen från dem till marknaden och det ökar jämförelsebarheten mellan bolagen. Investorer, som är en mycket viktig del i noterade bolag, får en möjlighet att kunna analysera framtiden för att sedan kunna fatta beslut.

5.6 Regressionsanalyserna

Watts och Zimmerman (1990) hävdar att politiska kostnader är högre i större företag och därför är större företag mer benägna att visa en högre grad av avslöjande då det ökar förtroendet. De menar även att större företag ska ha ett bättre informationssystem vilket leder till att mer information är mindre kostsamt. Initialt antas att om det finns ett samband så bör det vara positivt, alltså att företag med högre omsättning har en högre efterlevnadsgrad av IAS 36 p.134. Merparten av tidigare forskning visar att det finns ett signifikant samband mellan efterlevnadsgraden och omsättning (Hartwig 2015; Lopes & Rodrigues 2007; Setyadi et.al 2009; Setyadi et.al 2011; Devalle, Rizzato & Pisoni 2017). Däremot visar resultatet från

denna studie att det finns ett negativt samband mellan omsättning och IAS 36 p.134. Sambandet säger att bolag med högre omsättning uppfyller standarden till en lägre grad och sambandet är signifikant. Regressionsanalysens resultat var inte helt väntat då tidigare forskning visar tvärtom och att större bolag har mer resurser. Resultat i sig är dock intressant och en vidare forskning på dessa variabler hade varit intressant.

Ett samband mellan goodwillstorlek och IAS 36 p.134 kan inte bevisas i denna studie. Detta resultat avviker från tidigare forskning då Bepari, Rahman & Mollik (2014) drar slutsatsen att bolag med högre nivåer av goodwill har ökade efterlevnadsnivåer under åren 2007–2008. Tchaptchet och Colot (2019) instämmer med ovanstående undersökning och menar att bolag med en hög nivå av goodwill tenderar på att efterleva kraven bättre än de som inte redovisar lika hög nivå av goodwill.

Anledningar till att bolag med högre goodwill tenderar att efterfölja kraven bättre kan vara att de vill redovisa tillförlitlig finansiell information för att tillvarata investerarnas intresse och investeringar. Genom att efterfölja kraven som IAS 36 reglerar kan kvaliteteten förbättras i de finansiella rapporterna och på så sätt kan förtroendet för intressenterna öka inom den finansiella rapporteringen. Tchaptchet och Colot (2019) belyser vikten av tillförlitlig redovisning av finansiell information genom att förklara att företag med hög goodwill kan locka mer granskning ifrån myndigheter. Potentiella granskningar ifrån myndigheter tenderar att leda till högre stimulans att efterfölja kraven enligt IAS 36 p. 134 på bättre sätt jämfört med andra företag som inte hamnar under radarn av myndigheterna.

6. Slutsatser

Sista avsnittet kommer bjuda på de slutsatser som har dragits efter slutfört arbete. Tre slutsatser dras som kopplas till uppfyllnadsgraden och de två oberoende variablerna. Avslutningsvis redogörs förslag på vidare forskning.

Studiens huvudsyfte var att undersöka hur uppfyllnadsgraden ser ut hos noterade bolag på Nasdaq OMX Stockholm. Diagram 3 visar den sammanlagda uppfyllnadsgraden för alla bolag vilket uppgick till 92,45 procent. Slutsatsen är att IAS 36 p.134 efterlevs till en väldigt hög grad och jämfört med tidigare forskning verkar det som att bolag har varit och är i ett lärande. Samtidigt ska det poängteras att uppfyllnadsgraden inte är fullständig.

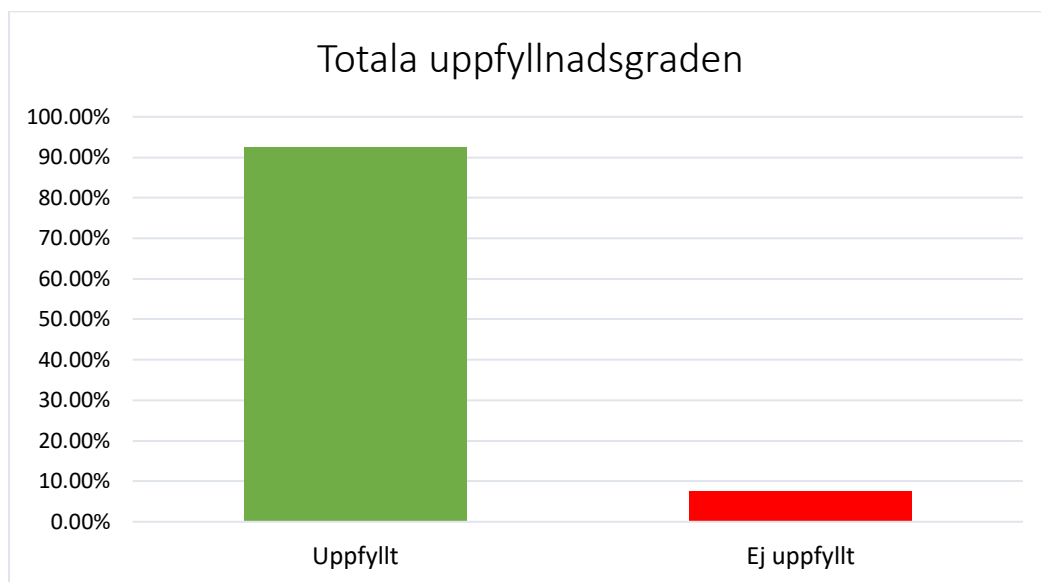

Diagram 3. Den sammanlagda uppfyllnadsgraden.

Delsyftet var att undersöka de oberoende variablerna mot den beroende variabeln.

Slutsatserna är att det finns ett signifikant negativt samband mellan omsättning och IAS 36 p.134 och inget samband mellan goodwillstorlek och IAS 36 p.134.

5.1 Vidare forskning

Denna studie fann ett signifikant negativt samband. Ett förslag till vidare forskning är därför att öka urvalet av bolag i Sverige och sedan undersöka om det även då finns ett negativt samband mellan omsättning och IAS 36 p.134 som är signifikant. Redovisning av goodwill ett stort och omdiskuterat ämne, och eftersom bolagen inte efterlever standarden helt vare sig i

denna studie eller tidigare forskning är det intressant att fortsätta undersöka detta. Ytterligare ett förslag på vidare forskning är att man kombinerar kvalitativ och kvantitativ metod där man först tittar på bolagens uppfyllnadsgrad, och sedan intervjuar respondenter inom bolaget för att på ett bättre sätt förstå och få en uppfattning ifall de har klarat kraven.

Det skulle dessutom vara intressant att undersöka andra länder och jämföra hur efterlevnadsgraden varierar mellan länderna. Det skulle vara informativt att se om det skulle förekomma likande resultat mellan länderna eller om det skulle variera på grund av internationella skillnader. Med denna typ av undersökning skulle det även leda till ett större urval av potentiella oberoende variabler, för att få ett mer nyanserat resultat.

Källförteckning

Amel-Zadeh, A., Glaum, M., & Sellhorn, T. (2023). Empirical Goodwill Research: Insights, Issues, and Implications for Standards Setting and Future Research. *European Accounting Review*, 32(2), s. 415-446. doi: 10.1080/09638180.2021.1983854.

Avallone, F., & Quagli, A. (2015). Insight into the variables used to manage the goodwill impairment test under IAS 36. *Advances in accounting*, 31(1), s. 107-114. doi: 10.1016/j.adiac.2015.03.011.

Bepari, M. K., Rahman, S. F., & Mollik, A. T. (2014). Firms' Compliance with the Disclosure Requirements of IFRS for Goodwill Impairment Testing. *Journal of accounting & organizational change*, 10(1) s. 116 – 149. doi: 10.1108/JAOC-02-2011-0008.

Bolagsfakta (u.å). *Omsättning*. <https://www.bolagsfakta.se/bolagsfakta-a-till-o/omsattning> [2024-04-23]

Bryman, A. & Bell, E. (2017) *Företagsekonomiska forskningsmetoder*. Stockholm: Liber.

Carlin, T. M., & Finch, N. (2011). Goodwill impairment testing under IFRS: a false impossible shore? *Pacific Accounting Review*, 23(3), s. 368-392. doi: 10.1108/01140581111185544.

Carlsson, J., & Sandell, N. (2024). *Koncernredovisning*. Stockholm: Liber AB.

Charles, D. (2020). Goodwill impairment testing disclosures – South African compliance in 2018. *South African Journal of Accounting Research*, 34(1), s. 45-62. doi: 10.1080/10291954.2019.1668120.

Devalle, A., & Rizzato, F (2012). The quality of mandatory disclosure: the impairment of goodwill. An empirical analysis of European listed companies. *Procedia Economics and Finance*, 2, s. 101-108. doi: 10.1016/S2212-5671(12)00069-X.

Devalle, A., Rizzato, F., & Pisoni, P. (2017). Impairment of Goodwill, IAS 36 and Determinants of Mandatory Disclosure in Italian Listed Companies. *African journal of business management* 11(17), s. 456-463. doi: 10.5897/AJBM2017.8369.

Djurfeldt, G., Larsson, R., & Stjärnhagen O. (2018). *Statistisk verktyglåda - Samhällsvetenskaplig orsaksanalys med kvantitativa metoder*. Lund: Studentlitteratur

Eisenhardt, K. M. (1989). Agency theory: An Assessment and Review. *Academy of management review*, 14(1), s. 57-74. doi: 10.2307/258191.

European Financial Reporting Advisory Group (2016). *What do we really know about goodwill and impairment? A quantitative study*. <https://www.efrag.org/Assets/Download?assetUrl=/sites/webpublishing/SiteAssets/EFRAG%2520Quantitative%2520Study%2520Goodwill%25202016.pdf>

Fields, T. D., Lys, T. Z., & Vincent, L. (2001). Empirical research on accounting choice. *Journal of accounting and economics*, 31(3), s. 255-307. doi: 10.1016/S0165-4101(01)00028-3.

Förordning 1606/2002. Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1606/2002 av den 19 juli 2002 om tillämpning av internationella redovisningsstandarder. <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SV/TXT/PDF/?uri=CELEX:32002R1606>

Gauffin, B., & Nilsson, S. A. (2024) *Rörelseförvärv enligt IFRS 3, artonde året: Rekordhög nedskrivning av goodwill*. Tidningen Balans. <https://backend.tidningenbalans.se/app/uploads/2024/01/IFRS3.pdf>

Glaum, M., Schmidt, P., Street, D. L., & Vogel, S. (2013). Compliance with IFRS 3- and IAS 36-required disclosures across 17 European countries: company- and country-level determinants. *Accounting and Business Research*, 43(3), s. 163-204. doi: 10.1080/00014788.2012.711131.

Gros, M., & Koch, S. (2018). Goodwill impairment test disclosures under IAS 36: Compliance and disclosure quality, disclosure determinants, and the role of enforcement. *Corporate Ownership & Control*, (16) s. 145-167. doi: 10.22495/cocv16ilclart4.

Hartwig, F. (2015). Swedish and Dutch listed companies' compliance with IAS 36 paragraph 134. *International Journal of Disclosure and Governance*, 12(1), s. 78-105. doi: 10.1057/jdg.2013.33.

IAS 36. Impairment of Assets. <https://www.ifrs.org/content/dam/ifrs/publications/pdf-standards/english/2021/issued/part-a/ias-36-impairment-of-assets.pdf> [2024-03-21]

IAS 38. Intangible Assets. <https://www.ifrs.org/content/dam/ifrs/publications/pdf-standards/english/2024/issued/part-a/ias-38-intangible-assets.pdf> [2024-03-25]

Investopedia (2024). Goodwill (Accounting): *What It Is, How It works, How To Calculate*. <https://www.investopedia.com/terms/g/goodwill.asp> [2024-03-21]

Izzo, M. F., Valerio, L., Elisa, S. (2013). Impairment of goodwill: Level of compliance and quality of disclosure during the crisis-an analysis of Italian listed companies. *International Business Research*, (6) s. 94-121. doi: 10.5539/ibr.v6n11p94.

Jensen, M. C., & Meckling, W. H. (1976). Theory of the firm: Managerial behavior, agency costs and ownership structure. *Journal of Financial Economics*, 3(4), s. 305-360. doi: 10.1016/0304-405X(76)90026-X.

KPMG (u.å.). *Vad är IFRS?* <https://kpmg.com/se/sv/home/nyheter-rapporter/2016/02/se-news-ifrs-en-oversiktlig-information.html> [2024-03-20]

Lopes, P. T., & Rodrigues, L. L (2007). Accounting for financial instruments: An analysis of the determinants of disclosure in the Portuguese stock exchange. *The International Journal of Accounting*, 42(1), s. 25-56. doi: 10.1016/j.intacc.2006.12.002.

Marton, J. (2019). *Blir nedskrivning av tillgångar allt för subjektivt? Balans*, 23 september. <https://tidningenbalans.se/artikel/blir-nedskrivning-av-tillgangar-allt-for-subjektivt> [2024-03-21]

Marton, J., Lundqvist, P., & Petterson, A. K. (2023). *IFRS i teori & praktik*. Stockholm: Sanoma Utbildning AB.

Petersen, C., & Plenborg, T. (2010), How Do Firms Implement Impairment Tests of Goodwill? *Abacus*, 46(4), s. 419-446. doi: 10.1111/j.1467-6281.2010.00326.x.

Runesson, E., Samani, N., & Marton, J. (2022). *Financial Accounting Theory – an accounting quality approach*. Lund: Studentlitteratur AB.

Setyadi, A., Rusmin., Tower, G., & Brown, A. (2011). Measurement vs. disclosure of accounting compliance in Indonesia. *International Journal of Accounting, Auditing and Performance Evaluation*, 7(1-2), s. 94-119. doi: 10.1504/IJAPE.2011.037727.

Setyadi, A., Rusmin., Tower, G., & Brown, A. (2009). Varying the quality of business communication caused by compliance of different accounting rules. *Issues in Social and Environmental Accounting*, 3(1), s. 26-44. doi: 10.22164/isea.v3i1.36.

Tchaptchet, J. G. T., & Colot, O. (2019). Goodwill's Accounting Practices in Belgium and Compliance with IAS 36 Required Disclosures. *International Business Research*, 12(3), s. 139-152. doi: 10.5539/ibr.v12n3p139.

Watts, R. L., & Zimmerman, J. L. (1990). Positive accounting theory: a ten year perspective. *Accounting review*, 65(1), s. 131–156.

Wennerberg, G., & Carlsson, R. (2006). *Företagens tillämpning av internationella standarder*. Finansinspektionen. https://www.fi.se/contentassets/ee7d9c916c6643bea4cae509a1649e59/rapport2006_2.pdf [2024-03-20]

Bilagor

Bilaga 1

Nedan visas IAS 36 punkt 134 i sin helhet hämtat från FARonline.

Ett företag ska lämna den information som krävs enligt a–f för varje kassagenererande enhet (grupp av enheter) för vilken det redovisade värdet för goodwill eller för immateriella tillgångar med obestämbara nyttjandeperioder som fördelats på den enheten (gruppen av enheter) är betydande i jämförelse med företagets totala redovisade värde för goodwill eller för immateriella tillgångar med obestämbar nyttjandeperiod:

- a. Det redovisade värdet för goodwill som fördelas på enheten (gruppen av enheter).*
- b. Det redovisade värdet för immateriella tillgångar med obestämbara nyttjandeperioder som fördelas på enheten (gruppen av enheter).*
- c. Den grund på vilken enhetens (gruppen av enheters) återvinningsvärde har fastställts (det vill säga nyttjandevärde eller verkligt värde efter avdrag för kostnader vid försäljning/utrangering).*
- d. Om enhetens (gruppen av enheters) återvinningsvärde baseras på nyttjandevärde:*
  - i. Varje viktigt antagande på vilket företagsledningen har baserat sina kassaflödesprognoser för den period som täcks av de senast gjorda budgetarna/prognoserna. Viktiga antaganden är sådana antaganden för vilka enhetens (gruppen av enheters) återvinningsvärde är mest känsligt.*
  - ii. En beskrivning av företagsledningens metod för att fastställa det värde eller de värden som innefattas i varje viktigt antagande, huruvida det värdet eller de värdena återspeglar tidigare erfarenheter eller, i tillämpliga fall, är i överensstämmelse med externa informationskällor, och, om så inte är fallet, hur och varför de skiljer sig från tidigare erfarenheter eller externa informationskällor.*
  - iii. Den period över vilken företagsledningen har prognostiserat kassaflöden baserat på finansiella budgetar/prognoser som fastställts av företagsledningen och, när en period som är längre än fem år används för en kassagenererande enhet (grupp av enheter), en förklaring till varför den längre perioden är motiverad.*
  - iv. Den tillväxttakt som används för att extrapolera kassaflödesprognoser bortom den period som täcks av de senast gjorda budgetarna/prognoserna, och motivet till att använda en tillväxttakt som överstiger den långfristiga genomsnittliga tillväxttakten för de produkter, branscher eller det land eller de*

länder där företaget är verksamt, eller för den marknad för vilken enheten (gruppen av enheter) är avsedd.

- v. *Den eller de diskonteringsräntor som har använts för kassaflödesprognoserna.*
- e. *Om enhetens (gruppens av enheter) återvinningsvärde baseras på verkligt värde efter avdrag för kostnader vid försäljning/utrangering, den eller de värderingstekniker som används för värdering till verkligt värde efter avdrag för kostnader vid försäljning/utrangering). Ett företag är inte skyldigt att lämna de upplysningar som krävs enligt IFRS 13. Om verkligt värde efter avdrag för kostnader vid försäljning/utrangering inte värderas med hjälp av ett noterat pris för en identisk enhet (grupp av enheter) ska ett företag lämna följande upplysningar:*

- i. *Varje viktigt antagande på vilket företagsledningen har baserat sitt fastställande av verkligt värde efter avdrag för kostnader vid försäljning/utrangering. Viktiga antaganden är sådana antaganden för vilka enhetens (gruppen av enheters) återvinningsvärde är mest känsligt.*
- ii. *En beskrivning av företagsledningens metod för att fastställa det värde eller de värden som innefattas i varje viktigt antagande, huruvida dessa värden återspeglar tidigare erfarenheter eller, i tillämpliga fall, är i överensstämmelse med externa informationskällor, och, om så inte är fallet, hur och varför de skiljer sig från tidigare erfarenheter eller externa informationskällor.*

Om verkligt värde efter avdrag för kostnader vid försäljning/utrangering värderas med hjälp av diskonterade kassaflödesprognoser ska ett företag lämna följande upplysningar:

- iii. *Den period för vilken företagsledningen har prognostiserat kassaflödet.*
- iv. *Den tillväxttakt som har använts för att extrapolera kassaflödesprognoserna.*
- v. *Den eller de diskonteringsräntor som har använts för kassaflödesprognoserna.*
- f. *Om en rimligt möjlig förändring i ett viktigt antagande på vilket företagsledningen har baserat sitt fastställande av enhetens (gruppen av enheters) återvinningsvärde skulle innebära att enhetens (gruppen av enheters) redovisade värde skulle överstiga dess återvinningsvärde:*
- i. *det belopp med vilket enhetens (gruppen av enheters) återvinningsvärde överstiger dess redovisade värde,*
- ii. *det värde som är tilldelat det viktiga antagandet,*
- iii. *det belopp med vilket det värde som innefattats i det viktiga antagandet måste ändras, efter det att eventuella följd effekter av ändringen på de andra variabler som använts för att beräkna återvinningsvärdet införlivats, för att enhetens (gruppen av enheters) återvinningsvärde ska motsvara dess sammanlagda redovisade värde.*

Bilaga 2

Slumpmässigt valda bolag

Afry

Atlas Copco

Bilia

Biotage

Dometic Group

Husqvarna

Instalco

Investor

Indutrade

Munters Group

NCC

Nolato

SWECO

Swedish Orphan Biovitrum

Tele 2

Bortfallen i studien

Lundin Gold

Sampo

Embracer

Fortnox

Evolution

Truecaller

Storskogen

Bilaga 3

Företag & årtal	Uppfyllnadsgrad	Omsättning MSEK	Goodwillstorlek
Afry			
2018	100 %	13 975	51 %
2019	100 %	19 792	48 %
2020	100 %	18 991	49 %
2021	100 %	20 104	49 %
2022	100 %	23 552	52 %
Atlas Copco			
2018	87,5 %	95 363	20 %
2019	87,5 %	103 756	20 %
2020	87,5 %	99 787	25 %
2021	87,5 %	110 912	23 %
2022	87,5 %	141 325	26 %

Bilia			
2018	100 %	28 382	7 %
2019	100 %	29 508	5 %
2020	100 %	30 168	5 %
2021	100 %	35 509	7 %
2022	100 %	35 345	8 %
Biotage			
2018	100 %	910	19 %
2019	100 %	1101	24 %
2020	100 %	1092	20 %
2021	100 %	1232	37 %
2022	100 %	1566	34 %
Dometic Group			
2018	100 %	18 274	42 %
2019	100 %	18 503	40 %
2020	100 %	16 207	36 %
2021	100 %	21 516	39 %
2022	100 %	29 764	38 %
Husqvarna			
2018	100 %	41 085	18 %
2019	100 %	42 277	17 %
2020	100 %	41 943	16 %
2021	100 %	47 059	18 %
2022	100 %	54 037	17 %
Instalco			
2018	100 %	4414	52 %
2019	100 %	5692	52 %
2020	100 %	7122	53 %
2021	100 %	8890	51 %
2022	100 %	12 063	48 %
Investor			
2018	72,7 %	42 492	10 %
2019	81,8 %	42 239	8 %
2020	100 %	39 323	8 %
2021	81,8 %	40 737	7 %
2022	81,8 %	51 812	9 %
Indutarade			
2018	87,5 %	16 848	23 %
2019	87,5 %	18 411	23 %
2020	87,5 %	19 217	24 %
2021	87,5 %	21 715	25 %
2022	75 %	27 016	27 %
Munters Group			
2018	81,8 %	6412	46 %
2019	81,8 %	7153	43 %
2020	81,8 %	7015	41 %
2021	81,8 %	7348	40 %
2022	100 %	10 386	35 %

NCC			
2018	72,7 %	57 346	7 %
2019	87,5 %	58 234	6 %
2020	87,5 %	53 922	6 %
2021	87,5 %	53 414	6 %
2022	87,5 %	54 198	7 %
Nolato			
2018	100 %	8102	14 %
2019	100 %	7919	13 %
2020	100 %	9359	21 %
2021	100 %	11 610	19 %
2022	100 %	10 774	22 %
SWECO			
2018	87,5 %	18 735	38 %
2019	87,5 %	20 629	39 %
2020	100 %	20 858	38 %
2021	100 %	21 792	41 %
2022	100 %	24 296	42 %
Swedish Orphan Biovitrum			
2018	100 %	9139	9 %
2019	100 %	14 248	15 %
2020	100 %	15 261	12 %
2021	100 %	15 529	13 %
2022	100 %	18 790	13 %
Tele 2			
2018	72,7 %	21 775	36 %
2019	72,7 %	27 659	37 %
2020	72,7 %	26 554	39 %
2021	87,5 %	26 789	40 %
2022	87,5 %	28 102	44 %

Bilaga 4

IAS 36 p.134 / ÅR	2018	2019	2020	2021	2022
a) Redovisat värde för goodwill					
c) Metod för fastställande av återvinningsvärde					
d) Vid nyttjandevärde som grund					
i) Viktiga antaganden					
ii) Metod för att bestämma värdet i viktiga antaganden					
iii) Prognosperiod					
iv) Tillväxttakt					
v) Diskonteringsränta före skatt					
e) Vid verkligt värde som grund					
i) Viktiga antaganden					
ii) Metod för att bestämma värdet i viktiga antaganden					
iii) Prognosperiod					
iv) Tillväxttakt					
v) Diskonteringsränta före skatt					
f) Känslighetsanalys angående förändring i viktigt antagande					
i) Belopp som överstiger redovisat värde					
ii) Värdet på viktiga antagandet					
iii) Beloppet värdet måste ändras					
Summa					
Total					
Andel uppfyllt %					

Bilaga 5

Goodwillstorlek

ANOVA								
	<i>df</i>	<i>SS</i>	<i>MS</i>	<i>F</i>	<i>Significance F</i>			
Regression	1	0,003548188	0,00354819	0,43613963	0,511070193			
Residual	73	0,593887198	0,00813544					
Total	74	0,597435387						
	<i>Coefficients</i>	<i>Standard Error</i>	<i>t Stat</i>	<i>P-value</i>	<i>Lower 95%</i>	<i>Upper 95%</i>	<i>Lower 95,0%</i>	<i>Upper 95,0%</i>
Intercept	0,921034796	0,021090917	43,6697359	4,5642E-54	0,879000658	0,96306893	0,8790007	0,96306893
Goodwillstorlek	0,045148624	0,068364674	0,66040868	0,51107019	-0,09110197	0,18139922	-0,091102	0,18139922

Omsättning

ANOVA								
	<i>df</i>	<i>SS</i>	<i>MS</i>	<i>F</i>	<i>Significance F</i>			
Regression	1	0,059801843	0,05980184	8,1199073	0,00568623			
Residual	73	0,537633544	0,00736484					
Total	74	0,597435387						
	<i>Coefficients</i>	<i>Standard Error</i>	<i>t Stat</i>	<i>P-value</i>	<i>Lower 95%</i>	<i>Upper 95%</i>	<i>Lower 95,0%</i>	<i>Upper 95,0%</i>
Intercept	0,96373822	0,014609956	65,9644829	8,1324E-67	0,93462062	0,99285582	0,93462062	0,99285582
Omsättning	-1,0552E-06	3,70299E-07	-2,8495451	0,00568623	-1,7932E-06	-3,1718E-07	-1,7932E-06	-3,1718E-07